

FRITIDSLEDARUTBILDNINGEN

KURSPLAN

VÅR UTBILDNING, DESS UTGÅNGSPUNKTER OCH INNEHÅLL

Innehållsförteckning:

- 1) Kursplan för fritidsledarutbildningen Skarpnäcks Folkhögskola. sid. 3**
- 2) Kunskapssyn. sid. 4**
- 3) Huvudteorier på utbildningen. sid. 6**
- 4) Inriktning och profil på utbildningen. sid. 8**
- 5) Studerandeskap. sid. 12**
- 6) Lokal utbildningsplan - kurser och Learning Outcomes. sid. 13**
- 7) Kontaktuppgifter till utbildningen. sid. 27**

1) Kursplan för fritidsledarutbildningen Skarpnäcks Folkhögskola

Denna beskrivning av kursplanen för Fritidsledarutbildningen vid Skarpnäcks folkhögskola tar sin början i vår kunskapssyn och de teoretiska utgångspunkter som vi har för vår utbildning. De teorier som vi utgår ifrån när vi närmar oss de olika ämnen vi läser, när vi förstår de processer som skapas i samspelet mellan studerande, lärare och det sammanhang vi befinner oss i. Det är i dessa processer och samspel som vår utbildning i stor utsträckning skapas. Efter det presenterar vi vår inriktning och profil på utbildningen och sedan vårt studerandeskap, ett verktyg vi använder för att skapa professionalism i rollen som studerande och ledare. Avslutningsvis följer en beskrivning av de kurser vi läser och deras innehåll på övergripande nivå.

Trevlig läsning,

Lärarna vid fritidsledarutbildningen

2) Kunskapssyn

En viktig del i lärande är den kunskapssyn som finns på en utbildning. Kunskapssynen guidar både oss lärare och de studerande i studierna, för att förstå det egna lärandet och hur vi ser på att vi lär oss och hur kunskap uppstår. Vi har flera viktiga komponenter i vår kunskapssyn som vi presenterar här.

Att återkomma till saker

På vår utbildning återkommer vi till de saker som vi lär ut och lär oss. Att återkomma är inte detsamma som att repetera, utan det innebär att vi i ett moment lär oss ett nytt begrepp, ett nytt sätt att tänka eller en teori. Sedan i andra moment i utbildningen - planerat och spontant - så återkommer vi till det vi tidigare lär oss. Vi tror inte på att se ett moment som avbockat och sedan lagt till det gångna, utan det vi lär oss håller vi levande och fördjupar just till att återkomma till kunskapen i nya sammanhang och situationer.

Rätt och fel

Vi människor är skickligt tränade i att uppfatta vår omvärld, våra liv och oss själva utifrån perspektiv kring vad som ses som "rätt" och vad som ses som "fel". Detta "rätt och fel"-tänk hjälper oss i många situationer, genom att visa vad som är lämpligt agerande och beteende, det hjälper oss att följa kulturella normer och dylikt. Dock hindrar det oss också i många situationer att tänka i termer av rätt och fel, särskilt i mötet med människor - samarbeten, konflikter, kommunikation med mera. Vi människor fastnar ofta i att tänka att vi själva är den som har rätt och en annan part är den som har fel, vilket riskerar att låsa oss fast i positioner som hindrar oss från att röra oss framåt i vårt samspel med andra. Detta eftersom den part vi tänker "har fel" från sitt eget perspektiv tänker att den "har rätt". På utbildningen tränar vi oss i att ta oss bort från ett rätt och fel-tänk och istället vara nyfikna på oss själva och andras perspektiv. Att träna på att se andras infallsvinklar och undersöka lösningar istället för problem, att undersöka hur saker blev som de blev och vilken väg vi önskar ta oss framåt.

Likt och olik

I vår vardag möter vi en mängd situationer och intryck, med mera, som vi kan förstå utifrån perspektivet "likt och olik". Vi tränar på utbildningen i att se dessa två begrepp på ett kontinuum, dvs en rörlig linje, mellan "likt" och "olikt". När vi möter saker som för oss är

lika så kan vi känna oss bekväma, bekanta, att vi har kontroll och känna oss kompetenta. Blir något dock “för likt” kan det resultera i svårighet i att engagera sig, ointresse, automatik eller passivitet, med mera. När vi möter saker som är olikt, så kan det vara att vi står inför något nytt, att vi får en nyfikenhet, en lust att lära, vilja undersöka eller bli utmanade i våra tankesätt. Blir något dock “för olikt” kan det resultera i att det blir för svårt att ta in, rädsla, oro för att inte vara giltig, ilska eller känna sig lamslagen inför det en möter. På utbildningen tänker vi att vi behöver träna på att se när saker blir “för likt” och “för olikt” för oss, och sedan se hur vi kan röra oss mot att få saker att bli “lagom lika”. Genom att hitta det lagom lika kan vi hitta vägar in i nyfikenhet på det bekanta, och mod inför det främmande.

Tryck skapar mottryck

Flera av oss människor kan känna igen att vi hamnat i en svår situation med någon där vi lagt energi på att försöka lösa situationen, bara för att märka att situationen står still eller blir förstärkt. Det förstår vi i termer av att skapa ett tryck, som gör att den andra parten trycker tillbaka. I exempelvis en konflikt kan de inblandade parterna båda utgå från att ha rätt utan att rubba sin position, vilket gör att när den ena parten “trycker på” så skapar den andra parten ett “mottryck”. Även i situationer av välvilja kan mottryck skapas, exempelvis att vilja få med en kamrat i en aktivitet men ständigt bli nekad, kan vara att skapa ett tryck där kamraten ger mottryck i form av undvikande. Genom att vara nyfikna på vilket tryck vi skapar gentemot andra människor så kan vi lära oss identifiera graden av tryck och därmed lätta på trycket och hitta gemensamma lösningar med den andra parten, exempelvis genom att kommunicera behov och vara nyfiken på den andres behov.

Överge och överta

Som ledare hamnar en ofta i att behöva identifiera vad en grupp behöver från en själv som ledare. Kanske gruppen vi leder behöver mycket styrning eller så kanske gruppen behöver få mycket frihet i det den gör. Många gånger är det en viss grad av balans. Men blir vi som ledare att styra för mycket kan vi riskera att överta det gruppen gör, utan att det egentligen behövs. Då tar vi över gruppens arbete på ett sätt som inte gynnar gruppen genom att skapa olika begränsningar kring sånt som gruppen hade klarat själv. Andra gånger måste vi ta över för att få gruppen framåt. Om vi likadant blir att ge gruppen för mycket frihet kan vi riskera att överge gruppen. Då kan gruppen hamna i att exempelvis inte ha klart för sig vad som ska

göras, det skapas otydlighet och informella lösningar utan beslut från hela gruppen skapas. Framförallt kommer gruppen kunna undra “vad håller ledaren egentligen på med?”. Som ledare behöver vi träna oss i att röra oss på ett kontinuum mellan “överge - överta”. Vi behöver fråga oss vad gruppen behöver i den givna situation gruppen är i och hur det influerar våra beslut som ledare. Vi behöver också träna oss i att blicka tillbaka på vårt ledarskap för att se när vi övergett respektive övertagit i grupper, för att dra lärdomar och erfarenheter.

3) Huvudteorier på utbildningen

På utbildningen arbetar vi utifrån en teoribaserad grund utifrån olika teorier inom humaniora och beteendevetenskap. Nedan följer en presentation av de mest centrala, men inte alla, av dessa teorier på vår utbildning.

Systemteori

Systemteori är en teori om relationer, sammanhang och mönster. Utgångspunkten är att vi människor inte kan överblicka den totala komplexiteten i de sammanhang vi ingår i. Vi måste därför skapa begriplighet i vår vardag genom att tillskriva exempelvis händelser, personer, beteenden vissa avsikter, orsaker och effekter för att skapa mening i tillvaron. Detta gör vi bland annat utifrån de förförståelser, erfarenheter, förväntningar, föreställningar, önskemål som vi bär med oss. Detta innebär att vi gör varandra begripliga utifrån våra egna referensramar. I det systemiska tänkandet kan man inte lägga egenskaper på en individ. De egenskaper vi tror att vi kan se hos andra är en del av det mönster som sammanhanget skapat tillsammans. När vi i ett visst system tillskrivs en viss egenskap, är det ett uttryck för den roll och funktion som mönstret i sammanhanget har skapat åt oss, inte en objektiv egenskap hos oss som individer. Ett annat sammanhang, med andra mönster och relationer, tar fram andra egenskaper hos oss, som i sin tur påverkar sammanhanget på ett annat sätt än vi gör i andra system. Detta innebär att vi skapar varandras förutsättningar för att vara och handla, vilket i sin tur ger att vi också är medansvariga för andras varande och handlande. Det är alltså sammanhanget som har skapat dessa egenskaper utifrån de relationer, mönster och förväntningar som är rådande i systemet. Vi måste förstås i det system där vi verkar, våra beteenden och våra egenskaper får sin giltighet i det sammanhang där de skapas. Därför är detta en basal utgångspunkt när vi arbetar med de studerande som individer, som basgrupp och som klass. Det är inte utmaningarna i sig eller de studerande som är vår utgångspunkt, vi

intresserar oss för och försöker belysa relationen mellan de studerande och de utmaningar de står inför. Detta oavsett om det är relationen mellan den studerande och uppgifter på utbildningen eller om det är relationer studerande emellan som vi arbetar med.

Socialkonstruktionism

Socialkonstruktionismen betraktar språket, de sociala processerna och relationerna mellan individer som det som skapar självet och verkligheten. Enligt socialkonstruktionismen existera ingen objektiv verklighet. Det är alltid den egna personen som bestämmer verkligheten och denna person skapar sin bild utifrån sina egna preferenser och erfarenheter. Detta ger vid handen att det inte finns en gemensam, sann, bild om en specifik händelse. Varje inblandad individ har sin egen bild, som är skapad utifrån dennes upplevelser som i sin tur bygger på dennes erfarenheter och referensramar. Uttryck som: ”- Jag såg det med mina egna ögon” eller ”- Jag hörde ju vad han sa”, får sin mening och betydelse för den enskilde individen genom dess egen historia. För en annan person betyder det något annat. Detta hjälper oss att inte tänka i rätt och fel eller leta efter den sanna bilden av något. Vi arbetar istället med att vara nyfikna på andras bilder av skeenden och beteenden och den betydelse de ger dem. Att vår verklighet skapas i relationer och mönster mellan oss och via det språk vi använder för att beskriva denna verklighet blir en viktig utgångspunkt för vår utbildning och en viktig utgångspunkt för den yrkesverksamma fritidsledaren.

Salutogen teori

Den salutogena teorin undersöker det som gör att människor håller sig friska. Detta gör den genom begreppet KASAM - Känsla av Sammanhang. Kasam omfattar tre komponenter: begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. När dessa samspelar så ökar chansen för en god hälsa. Inom den salutogena teorin så ses hälsa som en rörelse, mellan ohälsa och hälsa. Denna rörelse placeras in på ett så kallat kontinuum - att tillstånd, situationer och människor över tid förändras och är aldrig helt stillastående. Vi hade i början av 1990-talet utvecklat ett koncept för att beskriva den yrkesroll och det speciella ledarskap som vi ville bygga utbildningen på. Konceptet kallade vi för ”Det främjande ledarskapet”. Enkelt uttryckt går det ut att på ett respektfullt och tillitsfullt sätt söka efter det önskvärda istället för att söka problem och prevention. Ledaren skulle stödja och stärka deltagarnas egen förmåga och vilja att ta ansvar för sig själva, sin omgivning och samhället. När vi sedan kom i kontakt med den

salutogena teorin fann vi en teoretisk ingång till det främjande, då kasam undersöker resurser, att förstå det som fungerar och det meningsfulla. Teorin hjälper oss att förstå hur människor kan bemästra situationer och finna mening i livet. (redigera och ta bortdtom bakgrunden till att vi hr teorin)

4) Inriktning och profil på utbildningen

Alla fritidsledarutbildningar har olika inriktningar och profiler på sin utbildning. Profilen på vår utbildning är Makt och Normer samt Ledarskap och processer. Nedan följer en beskrivning av Makt och Normer samt processer, för att se mer om profildelen Ledarskap, hänvisar vi till kurspresentationen av Ledarskap längre ned i dokumentet under rubriken "Kurser och Learning Outcomes".

Makt och Normer - Normkritiskt perspektiv

Att synliggöra maktordningar är en viktig ambition på vår utbildning. Makt har genom själva sin maktposition en tendens att göra sitt inflytande osynligt. Detta blir kanske som allra tydligast när det handlar om inflytandet över normer. Med normer menas ett riktmärke eller mönster för hur man ska utföra något eller hur man ska uppträda mot varandra. När människor interagerar med varandra skapas mönster för hur man ska bete sig mot varandra inom mindre grupper och samhället i stort. Normer varierar mellan olika länder, mellan samhällsklasser och etniciteter inom ett land, mellan och inom gruppen kvinnor och gruppen män med mera. Detta ger vid handen att normer är svåra att upptäcka och lätt kan förväxlas med det naturliga eller det mest lämpliga sättet att exempelvis vara eller handla. För oss blir det därför viktigt, att med hjälp av de verktyg de studerande får med sig under utbildningen, försöka synliggöra och kritiskt granska normer. De dimensioner som nämndes ovan är de huvudsakliga områden där vi tar vår utgångspunkt, men i arbetet med dessa, kan det leda till finare och finare distinktioner där väldigt svårfångade normerande fenomen blir synliggjorda och därmed möjliga att bli medveten om och kritiskt granska konsekvenserna av och vilka maktdimensioner som styr. När flera normer sedan samverkar så skapas intersektionalitet, dvs perspektivet av att vara exempelvis både kvinna och homosexuell, vilket skapar sin egen unika situation kring makt och livsutrymme. Det viktigaste både när det gäller intersektionella

perspektiv och normkritiska perspektiv att bli medveten om och få syn på dessa fenomen och hur och var de kan uppträda.

Nästa steg är att få syn på sina egna värderingar och mönster och hur dessa påverkar andra, både som privat- och yrkesperson. Vilka praktiker har jag själv i respektive roll? Att nyfiket undersöka sig själv för att få syn på fenomen, hitta förhållningssätt och en praktik kring det man fått syn på och reflekterar sedan kring hur man upplever det. Ofta blir insikten att en behöver inta en ny praktik och ett nytt förhållningssätt, som sen ger en ny reflektion.

Processer

Ständigt pågående utbildningsprocesser är en grundtanke i vår utbildning. Grupprocesserna arbetar vi med och förstår utifrån Själreflektion och Återkoppling, Kontinuum som Förhållningssätt,Handledning, Individ och Grupprocess samt Tillit.

Själreflektion och återkoppling

En central del av utbildningen är att utveckla förmågan till självreflektion och få återkoppling från lärare och studiekamrater. Återkoppling på tankar, känslor och beteende blir ett viktigt arbetssätt för att låta min bild av mig möta andras bild av mig och därmed möjliggöra medveten och önskvärd utveckling.

Förmågan och kvaliteten på självreflektionen anger ramarna för min egen utvecklingsprocess. Några frågeställningar som kan vägleda självreflektionen är, exempelvis, Vilka antaganden och värderingar styr mitt tänkande och mina ageranden? Vilka avsikter hade jag med mitt agerande? Vilka effekter hade mitt agerande? Vilka alternativa ageranden finns? Hur kan jag bli fullt ansvarig för mitt sätt att vara? Andra faktorer som påverkar takten och kvaliteten i utvecklingsprocessen är grupprocessen och det arbetsklimat som skapas.

Kontinuum som förhållningssätt

Ingenting är - allting blir. Ingenting är oföränderligt och därför ser vi oss själva och andra som kontinuum där vi ständigt rör oss under ständig förändring. Det innebär att vi inte tänker att ledarskap handlar om att alltid göra på ett visst sätt och aldrig på ett annat, utan att vi i ledarskapet behöver röra oss mellan olika tillvägagångssätt beroende på vad situationen

kräver och behöver. Med kontinuum som förhållningssätt tränar vi på att skapa en flexibilitet och öppenhet till i vilken grad jag behöver göra något i en specifik situation.

Handledning

Vi arbetar kontinuerligt med handledning i den process som pågår under utbildningen. Detta sker på tre olika nivåer: individ, basgrupp och klass. Handledarrollen som vi arbetar utifrån har samma teoretiska utgångspunkter som lärarrollen och utbildningen i stort. Det handlar om att i långa och korta processer arbeta med personlig- och grupputveckling. I handledarrollen utgår vi ifrån att de studerande i processen kommer att hitta de verktyg och de resurser de behöver för att möta de aktuella utmaningarna. Detta utesluter inte på något sätt att alla människor ibland behöver stöd och vägledning för att hitta ett bemästrande som de kan vara nöjda med. Detta gäller i synnerhet om det handlar om utmaningar som kräver verktyg, förhållningssätt och handling som upplevs som väldigt olikt det man är van vid.

Handledningen individuellt sker organiserat vid utvecklingssamtal en gång per termin, utöver detta kan både de studerande söka upp en lärare för att diskutera en viss utmaning, liksom en av lärarna kan söka upp en av de studerande för att diskutera något i processen. På samma sätt gäller för basgrupperna, de studiegrupper de har under hela utbildningen. Där de under två års tid får träna på att hantera en gruppprocess tillsammans och i denna använda de verktyg som utbildningen tillhandahåller. Direkt handledning i klassen är något som sker på förekommen anledning och inget som är organiserat utöver det som kan tas upp i undervisningen eller i den demokratiska process som klassen genomgår bland annat genom sina klassråd.

Individ och gruppprocess

Vi tänker att vi huvudsakligen arbetar med gruppprocesser på utbildningen och att våra studerande huvudsakligen kommer att arbeta med gruppprocesser. Detta blir därför en naturlig utgångspunkt i studierna. Grupper består av individer och vår systemteoretiska utgångspunkt leder oss då till slutsatsen att gruppen och individen påverkar varandra ständigt. Varje förändring på individnivå påverkar gruppen och varje förändring på gruppnivå påverkar varje individ, vilket i sin tur gör att denna förändring på individnivå påverkar gruppen och så fortsätter det. Detta gör att vi kan inte arbeta med vår process enbart på individnivå, lika lite som vi enbart kan arbeta med den på gruppnivå.

Vi behöver befinna oss i rörelse mellan tre olika positioner:

1. I individfokus, med individuellt stöd för varje enskild aktör i gruppen.
2. I gruppfokus – basgruppens systemiska utmaningar, där de olika individernas mönster möts och skapar för gruppen okända svårigheter.
3. Där de föregående positionerna möts och interagerar med varandra på ett så komplicerat sätt att ingen kan reda ut exakt hur mycket som nu är individ- respektive gruppfokus. Det är i våra ögon inte heller intressant, det är mönstret och hur vi handskas med det som är det intressanta. Var och en bidrar men med vad och hur?

Tillit

För att stödja var och ens utveckling arbetar vi aktivt och öppet med att förvänta oss ansvarstagande och dialog kring allt skolarbete. Vår utgångspunkt är att visa alla en grundläggande tillit. Tillit är både något som andra kan visa mig och något som jag själv kan visa mig och andra. Inte minst självtilliten är av största betydelse för allt ledarskap. Självtilliten har sin grund i hur jag uppfattat mig och mitt eget värde. Den bidrar också till att tydliggöra min integritet och självkänsla.

5) Studerandeskap

Studerandeskapet är process som syftar till att träna det professionella ledarskap som ska ta vid efter avslutade studier. Studerandeskapet är inte direkt kopplat till någon enskild kurs, men är intimt kopplat till den processutbildning som studier hos oss innebär.

Studerandeskapet vid fritidsledarutbildningen på Skarpnäcks folkhögskola handlar om att ta ansvar för sin relation till sina studier, studiekamrater, lärarna och skolan. Människan bakom rollen som studerande är den som i första hand måste ta ansvaret in i studierna. Medvetenhet är att vara medveten om sina mönster, beteenden och hur vi påverkar vår omgivning.

Studerandeskapet innebär att hålla sig själv ansvarig för sin medvetenhetsgrad om och sin relation till sina mönster och beteenden. För att vara studerande på Skarpnäcks folkhögskola krävs att den studerande har en aktiv process kring sitt studerandeskap. Vad en aktiv process innebär bedöms av kollegiet utifrån nedanstående punkter.

Deltagaren arbetar med kunskap och förståelse om

- Sina egna mönster, beteenden och hur de påverkar omgivningen i studiesituationen
- Sitt eget ansvar för sin medvetenhetsgrad om och sin relation till sina mönster och beteenden

Deltagaren visar färdighet och förmåga att kunna

- Söka kommunikation med såväl kollegiet som med berörda studiekamrater när den studerande inte har uppfyllt, eller inte kommer att kunna uppfylla det som förväntas och är överenskommet
- Kommunicera mönster, beteenden och hur de påverkar omgivningen
- Använda innehållet i utbildningen för att kunna se teorier avspeglade i det egna studerandeskapet
- Se sig själv ur flera perspektiv i samspelet och reflektera kring olika aspekter på den egna påverkan på processer i gruppen
- Vara öppen för lösningar och nya vägar vid utmaningar och svårigheter
- Konstruktivt hantera när det som pågår upplevs som ”för likt” tidigare erfarenheter, men även när det upplevs som ”för olik”

6) Lokal utbildningsplan - Kurser och learning outcomes

Nedan följer en presentation av de olika kurser som läses under utbildningens gång samt deras learning outcomes - förväntad kunskap och förståelse samt färdighet och förmågor som kursen syftar till att generera. Varje kurs medföljs av dess poäng som motsvarar antal veckor kursen pågår, samt de delkursen den övergripande kursen innehåller. Den lokala utbildningsplanen följer de övergripande områdena i den gemensamma utbildningsplanen framtagen av Fritidsledarskolorna, som finns att se på fritidsledare.se.

Översikt av kurserna:

Kursnamn	Poäng (totalt 80)
Yrkesrollen och Yrkesområdet	17,5
Ledarskap, pedagogik, samarbete och kommunikation	15,5
Makt och Normer	9
Hälsa och Hållbarhet	6
Forskningsmetodik och Fältstudie	8
Organisation och Förvaltning	4,5
Samhällsidéer, politiska ideologier och samhällsutveckling	3
Sociologi, Fritidssociologi	3
Klassen och Skolan	13,5

- Yrkesområdet och yrkesrollen – 17,5 poäng

Kursområdet syftar till att ge kunskap om yrkesområdet och fritidsledarrollen. Det ska vidare ge insikter om fritidens betydelse för människa och samhälle och vilka faktorer som främjar hälsa och möjligheter till ett aktivt utövande. Kursområdet syftar även till att ge verktyg för medveten planering, metodval samt grundkunskaper för att driva projekt och utveckla verksamhet av olika slag, oavsett målgrupper och sammanhang.

Fritidssektorn, en introduktion till yrket – 1 poäng

Kursen syftar till att ge den studerande förutsättningar för att förstå det fält inom vilket fritidsledaren är verksam, vilka olika idéer finns om fritidens betydelse för människa och samhälle och vilka olika aktörerna som finns inom sektorn.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för fritidssektorns historik samt motiv för satsningar på olika typer av fritidsverksamhet
- Redogöra för olika arrangörer inom fritidssektorn, såväl ideella, professionella, kommersiella, kommunala som statliga
- Redogöra för den öppna verksamhetens specifika karaktär och fritidsledarens uppgift i den
- Redogöra för fritidsledarens arbetsfält
- Redogöra för det specifika i fritidsledaryrket i relation till närliggande yrkesgrupper

Fritidsmetodik – 4,5

Kursen syftar till att skapa kunskap om några generella och specifika metoder inom fritidsledarens arbetsfält. Särskilt fokus ligger på metoder inom öppen fritidsverksamhet. Kursen ska ge redskap för ett medvetet och genomtänkt fritidsledarskap. Med utgångspunkt från målgruppens behov och önskemål ska ledaren kunna göra medvetna val av mål och metod. Därmed ska den studerande kunna utveckla verksamhet för vilken målgrupp och vilket sammanhang som helst.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för Fritidsmetodikspiralen, en generell modell för planering av medvetet fritidsledararbete och verksamhetsutveckling
- Redogöra för Triaden, en modell för att ge rimliga förutsättningar för ett uppdrag
- Beskriva hur och var en skaffar kunskaper om sin målgrupp, dess behov och önskemål
- Omvandla kunskaper om en specifik målgrupp till mål, metod och verksamhet.
- Beskriva och exemplifiera fem områden (marknadsföring, klimat, ledarskap, lokaler och aktivitetsutbud) för att skapa en jämställd öppen verksamhet.
- Redogöra för specifika metoder för arbete med delaktighet och medbestämmande.
- Redogöra för några andra aktuella metoder för arbete inom fritidssektorn.

Färdigheter och förmågor

- Analysera en uppdragsbeskrivning utifrån, ovan nämnda, Triaden.

- Analysera en verksamhet och beskriva dess fördelar och tillgångar och samt eventuella brister utifrån de ovan nämnda fem områdena.
- Söka och använda information från relevanta aktörer med koppling till yrket.
- Planera, genomföra och utvärdera verksamhet utifrån ovan nämnda kunskap och förståelse.

Arrangemangsmetodik – 1,5 poäng

Kursen syftar till att ge den studerande praktiska och teoretiska kunskaper för planering och genomförande av arrangemang i varierande storlek samt att medvetandegöra ledarskap och kommunikation under arrangemangsprocessen. Kursen ger erfarenheter av samarbete i grupp.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för olika planeringsverktyg som lämpar sig för planering av avgränsade arrangemang
- Redogöra för olika milstolpar i en arrangemangsprocess
- Redogöra för ledarskaps- och samarbetsteori rörande arrangemangsprocessen

Färdigheter och förmågor

- Utifrån ett givet uppdrag kommunicera med uppdragsgivare kring det
- Analysera, bedöma och kommunicera relationen mellan resurser, uppdrag och befogenheter
- Planera, genomföra och utvärdera ett arrangemang
- Analysera det egna ledarskapet och kommunikationen i arrangemangsprocessen samt resonera kring förhållningssättet för dessa

Projektansökan – 1,5 poäng

Kursen syftar till att ge den studerande kompetensen att söka pengar till verksamhetsprojekt genom att skriva en formell ansökan där olika moment hänger samman med varandra.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för kopplingen mellan målgruppens behov och verksamhetens utformning
- Redogöra för vilka källor som är relevanta för det givna projektet
- Redogöra för några centrala delar som vanligen förekommer i en projektansökan
- Referera till och citera litteratur och andra källor relevanta för projektet
- Beskriva vad en främjande verksamhet är i relation till exempelvis förebyggande

Färdigheter och förmågor

- Skapa en formellt skriven projektansökan där aktiviteten är relevant för målgruppen och som är utformad som en främjande aktivitet
- Analysera och beskriva en målgrupps behov i relation till forskning och teori om denna

Fritid för personer med olika funktionsförmåga – 0,5 poäng

Kursen syftar till att ge den studerande kunskaper och erfarenhet av verksamhet riktad till personer med olika typer av funktionsvariationer, funktionsnedsättningar eller funktionshinder. Detta sker genom ett praktiskt moment i öppen verksamhet för målgruppen.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för en given målgrupps behov
- Redogöra för vilket utformande en verksamhet behöver ha för den givna målgruppens behov
- Redogöra för några av de skillnader och likheter en verksamhet anpassad för personer med funktionshinder kan ha i relation till andra verksamheter
- Återkoppla till uppdragsgivare kring uppdragets innehåll och utformning
- Utveckla innehållet i verksamheten efter kommunikation med uppdragsgivare

Färdigheter och förmågor

- Planera, genomföra och efterarbeta återkommande fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning
- Analysera och anpassa ledarskap och verksamhet efter en given målgrupps behov

Observatörsutbildning – 0,5 poäng

Kursen syftar till att skapa insikt i de egna värderingarna och hur dessa kan hanteras för att ersättas av beskrivningar och hur effekterna av det beskrivna och det värderade skiljer sig åt. Kursen syftar också till att utveckla observatörsverktyget inom öppen verksamhet.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Beskriva hur åsikter och bedömningar påverkar vad vi ser
- Förklara hur de egna bedömningarna blir en berättelse om en själv i första hand och inte om det jag observerar
- Beskriva skillnaden mellan observation och bedömning

Färdigheter och förmågor

- Återge ledarskap, beteende och processer i beskrivande termer

- Återge observationer i skrift i form av en observationsrapport

Praktik – 8 poäng

Praktikens syfte är att koppla ihop teori och praktik. Den ska erbjuda möjlighet att observera och pröva såväl metoder som ledarskap, företrädesvis i öppen verksamhet. Praktikperioden erbjuder möjlighet till reflektioner kring erfarenheterna som praktiken ger.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för kopplingen mellan iakttagelser och erfarenheter från praktiken samt kunna relatera dessa till områden att arbeta med för att uppnå jämställd öppen verksamhet
- Beskriva praktikiakttagelserna med koppling till teorier som bearbetas undervisningen
- Beskriva praktikerfarenheterna genom muntligt framförande, deltagande i reflektionssamtal samt skriftlig praktikrapport
- Redogöra för kopplingen mellan målgruppers behov, mål och metoder

Färdigheter och förmågor

- Planera, genomföra och utvärdera en aktivitet med utgångspunkt från fritidsmetodikspiralen
- Analysera och reflektera erfarenheterna utifrån ett normkritiskt perspektiv

- Ledarskap – 15,5 poäng

Kursen syftar till att konkret utforska hur de teorier och modeller som vi arbetar med på utbildningen blir till guider och rättesnören för det praktiska ledarskapet. Kursen syftar vidare till att förståelsen av och kunskaper om och analyser av grupprocesser. Att få syn på sig själv, förstå sig själv och därmed bli medveten om vad jag sänder ut till den grupp jag jobbar med samt hur jag bör hantera resultatet av denna analys.

Ledarskap - 9 poäng

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för de centrala aspekterna i det systemiska tänkandet.
- Beskriva hur ledaren själv påverkar det som händer i systemet och påverkas av systemet.
- Beskriva socialkonstruktionismens grundaxiom och hur dessa blir användbara i en ledarroll.
- Beskriva situationer utifrån ett jag-budskap.

- Ge utrymme för många berättelser och vara nyfiken på vad det är för observation som ligger till grund för de olika berättelserna.
- Beskriva den salutogena teorins grundfundament samt hur de samspelar med varandra och påverkar en människas position på kontinuumet Hälsa---Ohälsa.
- Beskriva metabegreppets betydelse och användningsområde samt redogöra för hur de kan påverka varandra.
- Beskriva effekterna av att byta metanivå.
- Förklara metakommunikation och syftet och effekten med att använda det.
- Förklara grundprinciperna i den lösningsfokuserade infallsvinkeln.
- Beskriva de teoretiska skillnaderna mellan lösningsfokus och problemfokus.
- Beskriva hur livsberättelser kan vara uppbyggda och hur de kan påverka människor.
- Förklara hur en som ledare kan arbeta med berättelser som ett verktyg för synliggörande och förändring.

Färdigheter och förmågor

- Skapa analyser utifrån det systemiska tänkandet genom att beskriva hur det påverkar situationer och mönster.
- Göra en cirkulär analys som inkluderar förståelse av ett sammanhang, mönster eller situation och kunna agera som ledare, bollplank, coach utifrån de förutsättningar och ideologiska riktlinjer som teoribildningen ger.
- Kunna ställa cirkulära frågor och samskapa ett samtal där såväl frågor som svar anger riktningen och skapar utrymme för nästa steg.
- Medvetet kunna byta position i systemet för att påverka systemet till ett nytt mönster
- Hantera diskussioner och situationer utifrån att det inte finns en objektiv.
- Bidra till att kollegor, brukare och grupper får tillfälle att vara nyfikna på varandras bilder och undvika konflikter kring vem som bär på den sanna bilden.
- Leta efter resurser i människor och kunna anpassa bemötande och fokus i dialog och samspel för att ge utrymme för resurser och funktionalitet.
- Verka medvetet för att graden av begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet får möjlighet att öka hos de individer en är ledare för, och kunna redogöra för strategier kring detta.
- Föra samtal på en given metanivå i diskussioner.
- Vid behov flytta diskussionen eller analysen till en annan metanivå.
- Förbereda sig inför en situation genom att tänka igenom olika aspekter av situationen och använda den kunskapen i planering eller annan förberedelse.
- Via metaanalyser förstå sitt eget agerande och egna känslor samt utifrån den kunskapen kunna pröva nya vägar.

- Lämna sakfrågan i en diskussion för att kommunicera om kommunikationen, och därmed metakommunicera, för att komma ur en upplevelse av stiltje i kommunikationen.
- Möta problemställaren inom dennes referensram.
- Möta problemställaren i den berättelse denne framför.
- Undersöka undantag och därmed skapa resurser för lösningsbyggande.
- Tillsammans med en fokusperson eller grupp synliggöra en dominerande berättelse.
- Tillsammans med en fokusperson eller grupp mejsla ut unika tillfällen då den dominerande berättelsen inte stämmer och ge dem plats och betydelse.

Samarbete och kommunikation – 3 poäng

Kursen är en integrerad del och en grundförutsättning för att förstå sig själv, yrkesrollen och samspelet i skolarbetet. Kommunikation mellan människor är grunden i allt ledarskap.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Få syn på olika kommunikationsmönster och se hur de påverkar människor och samspelet mellan dem.
- Få syn på sig själv i form av sina kommunikationsmönster.
- Grundläggande kunskaper i gruppsykologi och grupprocesser.

Färdigheter och förmågor

- Att praktiskt kunna använda de teorier och förklaringsmodeller i sin kommunikation som såväl sändare som mottagare.
  - Att kunna uppfatta och hantera några av de vanliga fenomen som kommuniceras mellan människor i grupper såsom: härskartekniker, observation och bedömning, identifiera behov och önskemål.
- Att medvetet kunna använda sig av olika frågetyper för olika situationer och syften samt hantera den roll som dessa frågor uppmanar till .
- Att kunna ge kritisk feedback på ett konstruktivt sätt.
- Att kunna skapa och förstärka relationer med hjälp av sin kommunikation.

Pedagogik – 2,5 poäng

Kursen syftar till att skapa en orienteringsförmåga i några av de klassiska pedagogernas idéer kring kunskap och växande, samt en fördjupning i Paolo Freires pedagogik. Kursen syftar även till att de studerande ska påbörja en reflektion kring och synliggörande av den egna pedagogiska grundsynen.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för några av de klassiska pedagogernas kunskapssyn, elevroll och lärarroll.
- Redogöra för sambandet mellan den egna pedagogiska grundsynen och det egna ledarskapet.

Färdigheter och förmågor

- Kunna reflektera över sin egen ledarroll i relation till de som ledaren ska leda eller arbeta med.
- Kunna använda idéer om kunskapsprocesser och växande i mötet med grupper och individer i sitt arbete som ledare.
- Kunna formulera en egen pedagogisk grundsyn.

Yrkesförberedelser – 1 poäng

Kursmomentet syftar till att förbereda den studerande på en arbetssökarprocess.

Efter genomgången kurs kan den studerande

Kunskap och förståelse

- Redogöra för en arbetssökarprocess.
- Redogöra för hur en arbetssökande hittar möjliga lediga tjänster och uppdrag.
- Redogöra för fackförbund och relevanta yrkesorganisationers syfte och mål.

Färdigheter och förmågor

- Formulera ansökningshandlingar till en utlyst tjänst.
- Genomföra en arbetsintervju i rollen som såväl arbetsgivare som arbetssökande.

- Makt och normer – 9 poäng

Kursen syftar till att ge den studerande kompetensen att göra analyser av verksamheter utifrån normativa maktstrukturer. Den studerande kommer även begagna sig kunskaper för att bryta dessa. Den studerande får också verktyg att analysera sig själv i relation till normer och maktstrukturer i samhället i stort och i relation till andra i en grupp.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för hur normativ makt påverkar individer och grupper livsvillkor och livsutrymme.
- Redogöra för begrepp och teorier kopplat till makt och normfrågor baserat på sociala konstruktioner.
- Redogöra för förhållningssätt och metoder som kan synliggöra och bryta förtryckande maktstrukturer.

Färdigheter och förmågor

- Göra en intersektionell maktanalys av en verksamhet.
- Analysera sig själv i relation till normer och maktstrukturer i samhället i stort och i relation till andra i en grupp.
- Leda processer som syftar till att synliggöra och motverka strukturellt förtryck.

- Hälsa och Hållbarhet– 6 poäng

För att kunna inspirera andra människor till en god hälsa krävs ett reflekterande över den egna hälsosituationen. Likväl för att kunna inspirera andra människor till att engagera sig i ett hållbart klimat krävs ett reflekterande över ens egen relation till klimat och miljöfrågor. Kursen syftar till att öka kompetensen både kring det egna hälsoläget och klimatfrågor, men även till att orientera sig kring vad hälsa och hållbarhet kan innebära ur flera olika perspektiv och aspekter, samt till att begagna sig metoder för att inspirera till hälsa och hållbart klimat. Kursen syftar även till att öka deltagarens kompetenser inom ledarskap och observationsmetodik.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för det egna hälsoläget samt dess utmaningar.
- Redogöra för sin egen relation till klimatet samt dess utmaningar.
- Redogöra för hur en ledare kan inspirera andra till ökad hälsa ur ett främjande perspektiv.
- Redogöra för hur en ledare kan inspirera andra till ökad medvetenhet om klimatet ur ett normkritiskt perspektiv om hållbarhet.
- Beskriva och resonera kring begreppen hälsa och hållbarhet ur såväl fysiska, samhälleliga som kognitiva aspekter.
- Redogöra för metoder och ledarskap som kan användas för att arbeta med människors hälsa och människors relation till hållbart klimat.
- Beskriva hur ledarskap och följarskap i en gruppverksamhet kan få betydelse för verksamheten.

Färdigheter och förmågor

- Planera, genomföra, leda samt utvärdera en kontinuerligt återkommande gruppverksamhet.
- Observera ledarskap samt återkoppla observationen.
- Leda och delegera arbetsuppgifter.
- Tolka ett givet uppdrag samt återkoppla verksamhetsplaneringen av detta till uppdragsgivare.
- Reflektera hälsofrågor och klimatfrågor enskilt och i grupp.

- Forskningsmetodik och fältstudie – 8 poäng

Kursen syftar till att de studerande med hjälp av etnologiska fältstudier gör en uppsats i form av en fältrapport. De kommer med hjälp av intervjuer och observationer göra en kulturanalys av ett för yrkesområdet angeläget fält. Utifrån ett givet kunskapsmål växer en berättelse fram ur materialet som säger något om det fält som varit fokus för fältarbetet.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för skillnaden mellan beskrivning och bedömning.
- Redovisa den kunskap en kan nå med hjälp av etnologiska forskningsmetoder.
- Redogöra för skillnaden mellan kvantitativforskning och kvalitativ forskning.
- Redovisa de forskningsetiska hänsynstaganden en behöver ha i åtanke när en arbetar med kulturanalyser.

Färdigheter och förmågor

- Genomföra de intervjuer och observationer som fältarbetet grundar sig på.
- Analysera och tematisera ett fältmaterial för att bereda väg för nya kunskaper att framkomma ur det empiriska materialet.
- Följa de för uppsatsen uppsatta formalia.
- Slutföra en godkänd uppsats i form av en fältrapport.

- Organisation och förvaltning – 4,5 poäng

Kursen syftar till att förstå grunderna för att bli professionellt medveten om vilka spelregler som gäller i en organisation. För en yrkesverksam fritidsledare handlar det oftast en politiskt styrd organisation. Att förstå innebörden av att arbeta på uppdrag och medvetenhet om vad det innebär att befinna sig på en given position i en organisatorisk hierarki. Kursen syftar även till att ge de studerande en grundläggande kommunalkunskap.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för organisationsteori
- Beskriva vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation
- Redogöra för innebörden av grundläggande kommunalkunskap
- Redogöra för den solidariska underordningens logik

- Beskriva hur kommunal fritid organiseras och hanteras på förvaltningsnivå
- Redogöra för några dominerande synsätt på fritidsverksamhetens mål och funktion för människa och samhälle
- Redogöra för några centrala aktörer på nationell nivå som påverkar fritidsfältet och var politiska beslut rörande fritidsledarens arbete fattas

Färdigheter och förmågor

- Resonera och analysera kring ett uppdrag utifrån roll och förutsättningar
- Orientera sig i en organisationsplan
- Agera som professionell ledare i den egna organisationen
- Kunna analysera hur olika aktörers motiv avspeglas inom fritids- och kulturpolitik och förutsättningar för konkret verksamhet.

- Samhällsidéer, politiska ideologier och samhällsutveckling - 3 poäng

Kursen syftar till att utifrån samhällsvetenskapliga teorier och perspektiv ge förståelse och insikt för enskildas och grupperns möjligheter med avseende på makt, delaktighet, resurser och trygghet.

Dessutom ska kursen ge kunskap och medvetenhet om demokratins idé kopplat till det politiska systemet. Kursdeltagaren får förståelse för fritidsarbetets uppdrag och en utvecklad förmåga till kritisk reflektion av fritidsarbetets betydelse i ideell, offentlig och privat sektor. Kursen syftar också till att ge den studerande en ökad förståelse för hur politiska ideologier påverkar den dagsaktuella samhällsutvecklingen.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för grundidén bakom liberalism, konservatism och marxism/socialism.
- Redogöra för ovan nämnda ideologiers människosyn, samhällssyn och statens roll.
- Beskriva kopplingen mellan traditionella ideologier och dagens politiska partier samt utomparlamentariska rörelser.
- Beskriva några politiska strömningar som t ex nyliberalism och nationalism och hur dessa påverkar samhällsklimatet.
- Beskriva olika former av politisk opinionsbildning
- Redogöra för begreppet välfärd och hur och varför det svenska välfärdssamhället har vuxit fram.
- Beskriva folkrörelsernas bidrag i ovan beskrivna process.
- Beskriva hur välfärd bidrar till individens trygghet, frihet och utveckling.

- Redogöra för de omvandlingar av välfärdsstaten som skett sedan 90-talet, de idéologier som ligger bakom förändringarna, samt dess konsekvenser.
- Redogöra hur begreppen medborgare och kund hänger ihop med ovan nämnda omvandlingar.
- Analysera aktuella samhällsfrågor utifrån olika idéologiska perspektiv.
- Analysera fritidsverksamhetens roll i relation till välfärdssamhället.

- Sociologi – 3 poäng

Sociologi – 1 poäng

Kursen syftar till att ge en introduktion till sociologi och samhällsstudier. Att ge verktyg för analys av olika samhällsfenomen, förstå människa i relation till samhället, öka möjlighet att följa med i, förstå och analysera debatt om politik och samhälle. Kunna ifrågasätta schabloner om verkligheten och kunna granska forskning.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Beskriva några av de klassiska samt senmoderna perspektiven inom sociologisk teori och vad som skiljer dem åt beträffande förhållandet mellan struktur, individ, kunskapsintresse och förklaringsmodeller.

Färdigheter och förmågor

- Känna igen de olika perspektiven som de återspeglas i samhällsanalyser.
- Sammankoppla olika teorier med samhällsaktuella fenomen och yrkesrollen.

Fritidssociologi – 2 poäng

Fritidssociologin ska ge kunskap om hur olika bakgrundsfaktorer påverkar intresse för och deltagande i olika aktiviteter samt vidga medvetenheten om vilken roll fritiden har i människors liv. De ska också ge verktyg för hur en kan använda fritidsforskning för att planera och utveckla fritidsverksamhet.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Förklara olika definitioner och perspektiv på fritidsbegreppet och fritidens funktion
- Beskriva olika teorier som förklarar människor fritidsval och hur olika fritidskulturer kan uttryckas
- Beskriva hur olika bakgrundsfaktorer och kategoriseringar inverkar på fritidsmönster
- Beskriva vilken betydelse fritidsintressen kan ha för socialisation och identitet

- Redogöra för olika definitioner och perspektiv på fritidens funktion
- Förklara hur olika bakgrundsfaktorer och kategoriseringar inverkar på fritidsstil, intressen och fritidsvanor
- Exemplifiera hur forskning om fritid kan användas för att utveckla en verksamhet
- Beskriva upplevelsen och känslan av att prova nya aktiviteter
- Ha förståelse för vikten av ett brett aktivitetsutbud

Färdigheter och förmågor

- Sammanfatta och analysera en vetenskaplig sociologisk text samt göra egna reflektioner utifrån den
- Avläsa och använda statistik som underlag i planering

- Klassen och skolan - 13,5 poäng

Kursmomentet syftar till att ge den studerande en introduktion till utbildningen, skolan, folkbildning samt grupprocesser. Klassen och skolan rör sig mellan aktivt deltagande med stort eget ansvar via att gemensamt i gruppen skapa processer där en ömsom leder och följer till att leda de andra i gruppen. Via det klassråd som hålls en gång per vecka får deltagarna lära sig och träna mötesteknik och demokratiträning. Detta är gruppens forum för att förhandla fram hur de ska ha det tillsammans samt att hantera det som uppstår i grupprocessen. I Klassen och skolan ingår även introduktion och interaktion med de andra utbildningarna på skolan och därmed skapa processer och relationer utanför den egna utbildningen, med fokus på skolan som helhet.

Klassråd

Varje vecka träffas klassen under rubriken klassråd. Klassrådet är den aktuella klassens demokratiarena och beslutande organ. Det är här gruppen gör överenskommelser kring hur de ska ha det tillsammans. Detta är således arenan där de kan ta upp när det inte blivit som de tänkt sig. Här får varje studerande träna mötesteknik, demokratiprocesser, att lyssna på andras bidrag och göra sin egen röst hörd. Gruppen får också träna på att såväl låta en beslutprocess få pågå så att alla kommer till tals som värdet av att också kunna avsluta och komma till beslut exempelvis genom omröstning eller konsensus.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Vikten av demokratiska processer för att alla ska komma till tals
- Vikten av att alla bidrar i processen

- Vikten av struktur och ordning för demokratiska processer
- Vikten av att det finns en arena för att uttrycka sina upplevelser

Färdigheter och förmågor

- Kunna leda ett möte utifrån en dagordning
- Kunna föra minnesanteckningar
- Kunna följa de regler som är uppsatta för mötet
- Kunna vänta på sin tur att tala
- Kunna lyssna på och respektera övrigas bidrag
- Kunna respektera mötesordförandes mandat att leda möte

Studieresa – 1 poäng

Kursen syftar till att ge gruppen och dess individer en träning i grupp- och demokratiprocesser, planering och kommunikation. Att utifrån uppdrag och behov organisera såväl en resa som ett samarbete och utbyte med lokala aktörer på plats i det aktuella reseområdet.

Efter genomgången kurs kan den studerande:

Kunskap och förståelse

- Förstå samband mellan lyhördhet, behov, tydlighet och trygghet.
- Förstå samband mellan planering, process, problemlösning och genomförande.

Färdigheter och förmågor

- Bidra till och hantera effekterna av den demokratiprocess som sker i planering och utförande.
- Leda sina studiekamrater under processen och under resmålet.
- Följa sina studiekamrater under processen och under resmålet.
- Organisera och genomföra en studieresa.
- Kommunicera och planera innehållet tillsammans med samarbetspartner i resmålet.
- Delta och bidra i aktiviteter och sammanhang hos samarbetspartner.

7) Kontaktuppgifter till utbildningen

Adress: Fraktflygargatan 16, 128 30 Skarpnäck.

Expeditionen: expeditionen@skarpnacksfolkhogskola.se

Verksamhetssamordnare Fritidsledarutbildningen: lovis.blixt@skarpnacksfolkhogskola.se

Skolans hemsida: www.skarpnacksfolkhogskola.se

Instagram för fritidsledarutbildningen: [fritidsledarutb.skarpnack](https://www.instagram.com/fritidsledarutb.skarpnack)

Fritidsledarskolorna: www.fritidsledare.se

